

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. III. Vtrum persona diuina assumpserit hominem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

auditus est albus, niger, doctus; solummodo determinatum conceptum quod huiusmodi formas in se recipiat, & ijs tamquam formis sibi inhaerentibus afficiatur, quae proinde sub illo modo non possunt tribui illi cui citra informationem uniuertur.

ARTICVLVS II.

Virum Filius Dei assumpserit personam?

NEGAT, quia quod assumitur debet praestelligi assumptionis, persona autem in humana natura non praestelligitur assumptioni, sed magis se habet ut terminus illius. Quod probat, si praestelligeretur, vel oporteret ut corrumpere-tur, & sic frustra esset, & frustra diceretur assumpta, cum nunquam perseverasset post unionem; vel remaneret post unionem, & ita in Christo essent duae personae, quod est contra fidem, atque ita conclusio S. Th. est de fide. Patet ex dictis contra Nestorium.

ARTICVLVS III.

Virum persona diuina assumpserit hominem?

NEGAT, quia homo significat humanam naturam in supposito, Filius autem Dei non assumptibilem in supposito, ut patet ex articulo praecedenti & ex dictis quaest. 2.

Notandum ergo cum Patres & Concilia interdum dicunt Filium Dei assumpsisse hominem, eos debere explicari, vel ut sumant concretum pro abstracto, id est, assumpsit humanam naturam; vel ut designent tantum terminum qui resultauit per assumptionem, hoc sensu; Filius Dei assumpsit humanam naturam ad hoc ut esset homo. Videri possunt dicta quaest. 2. art. 2. in dubio in solutione tertij & S. Thomas hic ad 1.

Quia ad confirmationem doctrinae his articulis tradita confert nosse quid ratio suppositi superaddat naturae substantiali, non erit alienum rem hanc examinare, quae passim ab auctoribus proponitur. Itaque

DVBIUM I.

Virum ratio suppositi in creaturis distinguatur à parte rei à natura substantiali?

DVPLEX in genere hac de re est sententia. Prior negat, agnoscens distinctionem rationis, qualis est inter abstractum & concretum substantiae, eo quod abstractum representet per modum formae, concretum vero per modum substantiae. Hanc sententiam tenet Henr. quodl. 4. q. 4. Dur. in 1. dist. 34. q. 1. nuni. 15. & quoad substantias spirituales, scilicet angelos, fauet S. Th. 1. parte q. 3. art. 3. in corpore, dicens: in his quae non sunt composita ex materia & forma, in quibus individuatione non est per materiam individuationem, id est, per hanc materiam, sed ipsa forma per se individuantur, oportet

ut quod ipse forma sint supposita, substantia, unde in eis non differt suppositum & natura.

Verum communis & vera sententia aliquod discrimen agnoscit à parte rei, quodcumque tandem illud sit, per quod ratio suppositi constituatur; quod tradit S. Th. locis citandis. Prob. prior sententia nullo modo est consentanea huic mysterio, cum ex illo aperte constet aliquod discrimen in re ipsa intercedere; si enim nullum intercedat, impossibile est vniri naturam personae Verbi, & non vniri suppositum; cuius tamen contrarium est de fide, cum de fide sit in Incarnatione unitam esse humanitatem Verbo, non autem humanum suppositum, atque adeo naturam humanam caruisse propria personalitate.

Dices suppositum non dici unitum, quia significat rem ut independentem.

Resp. id non enervare vim rationis factae, quia non assumpti non dici unitum, sed non esse unitum, & naturam humanam caruisse propria personalitate; quod verum non esset si in re nulla esset distinctio inter suppositum & naturam, quamvis propter diuersum modum significandi non sequeretur quod humanum suppositum diceretur assumptum.

Dices quamvis inter naturam diuinam & personalitatem nulla intercedat actualis distinctio à parte rei, tamen natura diuina non assumpsit humanam naturam, sed persona; igitur optime potest consistere quod natura substantialis creata non distinguatur in re ipsa à supposito, & tamen illa assumatur, non vero suppositum.

Resp. 1. in ratione non esse dictum impossibile naturam assumi & non suppositum, sed impossibile esse vniri, quod etiam de naturâ diuinâ dici debet: nam impossibile est personam diuinam vniri naturae humanae, & non vniri eiusdem personae naturam.

Resp. 2. etiam impossibile esse assumi naturam creatam, & non assumi suppositum, si nulla in re intercedat distinctio, & esse diuersam rationem in diuinis, pro quo

Notandum naturam diuinam ita identificari personis, ut tamen non sit idem conuertibiliter & adequatè cum singulis, sed etiam identificetur personis distinctis; unde potest optime consistere, quod quaedam in re ipsa conueniant personis ratione proprietatum personalium, quae non conueniant ratione essentiae, ut oppositio inter ipsas personas, terminatio in mysterio Incarnationis; in creatis vero si nulla sit distinctio inter naturam & suppositum, sunt adequatè eadem, & proinde quaecumque conditio in re continet vni, debet alteri eodem modo conuenire, atque ita si natura assumatur, in re ipsa assumetur persona; quod, ut dictum est, constat esse contra fidem, cum inde sequatur duas in Christo esse personas.

Conf. conclusio, si nulla distinctio interueniat inter naturam & suppositum; ratio suppositi non perit in Incarnatione, & proinde in Christo est suppositum humanum & diuinum, quod est contra fidem.

Ad id quod ex S. Th. loco citato adfertur Resp. praedictum locum videri obscurum. Verum quod is censuerit naturam distinguere à parte rei à supposito etiam in angelis, patet ex art. 1. huius quaestio-nis responsione ad 3. & ex art. 2. in corpore quaestio-nis 2. unde S. Th. his locis tacite reuocauit quod scripsit 1. parte.

31.

Affirm. D.
Th. quae sequitur
Auctor.
Prob. ab absurdo.
Impossibile est vniri naturam personae Verbi & non vniri suppositum si suppositum idem sit quod natura.
Impugnatur primo ratio.
Resp.

Impugnatur secundo.

Resp. 1.

Resp. 2.

32.

Possunt in re ipsa quaedam conuenire personis ratione proprietatum personalium, quae non conueniant ratione essentiae.
Secus esset in creatis.

Conf. conclusio.

33.

Mens D.
Th. aliunde colligitur.

D V B I V M II.

Virum id quo suppositum distinguitur à natura sit aliquid positivum, an negativum?

34.

Duae sunt sententiae. Prior ponit in duplici negatione.

Corollarij ex illa sententia.

35.

Hanc opinionem tenet Scotus, & alij.

36.

Prob. 1.

DVPLEX etiam in genere est de praesenti quaestione sententia. Prior est rationem suppositi solum superaddere naturae duplicem negationem, nimirum actualis dependentiae & aptitudinalis, scilicet iuxta naturalem rei exigentiam. Unde iuxta illam sententiam natura completa fortitur rationem suppositi, & si sit intellectualis, fortitur rationem personae, si neque actu alicui insit, vel recumbat in aliquo, neque secundum naturalem suam exigentiam postulet inexistere alteri vel ab altero terminari.

Ex qua doctrina patet 1. quomodo natura humana in Christo non subsistat per se & non sit persona, quia actu inexistit alteri, scilicet Verbo diuino. Patet 2. quomodo formae substantiales materiales non subsistant, quia secundum naturalem suam exigentiam postulant recumbere in materia, eique inexistere. Patet 3. quomodo similiter accidentia non subsistant etiam quando ponuntur separata à subiecto, quia nihilominus secundum naturalem exigentiam postulant alteri inesse. Patet 4. quomodo anima rationalis subsistat non solum quando est separata, sed etiam quando est corpori unita, quia etiam corpori unita non pendet ab illo tamquam à sustentante, neque in eo recumbit, sed citra inexistentiam illud informat, tamquam compartem, neque postulat naturam alteri in alio recumbere & terminari.

Hanc sententiam de duplici negatione tenet Scotus in 3. dist. 1. q. 1. §. *non asserendum*, & dist. 6. q. 1. §. *concedo conclusiones*. Et quamvis priori loco videri posset id ponere non asserendo, atque adeo aliqui contendunt Scotum non fuisse illius sententiae, sed solum disputando eam posuisse, quod asserit Lorea disp. 28. num. 14. tamen ex loco posteriori nobis citato clarè constat hanc esse illius sententiam, imò & priori loco id asseruisse, cum ad eum se remittat; idque inde perspicitur potest quod soluat argumenta, quibus videbatur probari rationem personae non constitui in negatione, ea verò quae ostendunt non constitui in positivo non soluat. Eandem sententiam tenent plures Professores Philosophiae & Theologiae, qui negant subsistentiam realiter distingui à substantia cuius est subsistentia, & simul vniuersim negant modos; ij enim non possunt aliud assignare praeter negationem, seu negationes; per quas suppositum constituitur in ratione suppositi; quam sententiam Suarez disp. 11. sect. 3. §. *deinde praemittitur*, iudicat probabiliter, cum solum dicit alterum in rebus creatis esse probabilius, & defendit Rada in 3. controuersia 1. art. 1. posteriori parte articuli. Ad hanc sententiam accedit Gabriel, qui distinct. 1. quaest. 1. art. 1. sentit rationem personae solum superaddere varias negationes, quas ibi recenset.

Pro ea sententia Scotus dist. 1. q. citata §. *contra primam viam*, varia ponit argumenta. 1. si personalitas consistat in positivo, datur aliquid positivum quod assumi non potest, consequens est falsum; sequela patet, cum illud positivum sit id quo res constituitur alij incommunicabilis, illi re-

pugnat communicari. Falsitas autem consequentis ex eo patet, quod omnis entitas creata aequè subsit potentiae Dei, ut ab eo possit assumi; item ex eo quod si huiusmodi entitas non sit reipsa assumpta, non sit curata, nec villa medicina sit illi praestita; nam ut Damasc. lib. 3. de fide capit. 6. *ei quod assumptum non est, medicina allata non est*.

2. Si persona superaddat aliquid positivum, natura humana in Christo caret aliquo positivo, & ultima, sui perfectione, & dimitti non posset à Verbo, quin aliquid novum deberet in ea produci, vel remaneret sine persona.

3. Si sit positivum, poterit natura existere sine persona. Addi potest quod illud positivum nec sit substantia, nec accidens.

Posterior sententia censet superaddere aliquid positivum, ita communius Theologi.

Dico 1. sententia Scoti non videtur improbabilis.

Prob. partim à priori; partim à posteriori, soluendo argumenta quae contra fieri solent. Ex priori capite prob. quidquid requiritur ad rationem personalitatis creatae optime praestari potest per duplicem negationem, igitur frustra aliud exigitur, in quo consistat ratio personalitatis, cum non sint multiplicandae entitates sine necessitate. Antec. prob. si intelligatur quod aliqua natura intellectualis creata integra neque actu recumbat in alio, neque ex sua naturali conditione apta sit recumbere, nullo alio superaddito, optime intelligetur personata & subsistere. Ergo ratio personae commode potest constitui in huiusmodi duplici negatione.

Conf. 1. quodcumque assignetur positivum in quo constituitur ratio personae creatae ad hoc tendit ut natura per se terminetur & nulli insit. Cum ergo id abunde possit praestari per duplicem negationem explicatam, ea videtur sufficere, nec est ad aliud recurrendum, in quo ratio personae constituitur. Conf. 2. ut accidens sit per se multorum sententia nihil requirit positivum superadditum.

Dices esse disparitatem, cum modus existendi per se sit connaturalis substantiae & sit perfectio; sed cum se res habeat in accidente.

Resp. ita esse, sed non idcirco ostendi necessitatem alicuius positivi praeter ipsam naturam substantialem, quae ex naturali conditione exigit huiusmodi negationem, nam etiam negatio bene potest censei spectare ad magnam rei perfectionem, ut patet in simplicitate Dei, quae est maxima eius perfectio, cum tamen nullam censeatur ex se adferre rationem positivam nostro modo concipiendi superadditam naturae diuinæ. Patet etiam in ea negatione quae Deus dicitur non esse ab alio.

Prob. etiam soluendo argumenta: si enim iuxta illam sententiam argumenta probabiliter solui possint, & res possit explicari, ea non est censenda omni probabilitate destitui.

Obijciunt itaque 1. personae in Trinitate non constituuntur per negationem, ergo nec in creatis.

Resp. neg. consequ. quia natura creata propter suam limitationem postulat solum semel esse personata, id autem commode intelligitur fieri si natura intellectualis integra, quae iuxta suam conditionem postulat nulli inesse, nulli insit; quia eò ipso censetur sufficienter terminata, & esse per se; natura verò diuina propter intrinsecam suam fecunditatem postulat esse in tribus personis, quod non potest

Damasc.

Prob. 2.

Prob. 3.

37.

1. Conclus. Scoti opinio est probabilis. Prob.

Conf. 1.

38.

Impugnatur probatio.

Satisf.

Negatio potest censeri spectare ad rei perfectionem.

Prob. ead. sententia soluendo argumenta.

39.

Obiectio 1.

Resp.

Cur magis necessit. sit diuinas personas positivum constitui.

potest

potest intelligi, nisi rationes quibus personæ diuine constituntur sint relatiuæ, & proinde dicant aliquid positiuum.

Conf. ex eo quod diuina personalitas non quomodocumque tribuat esse per se, sed referendo personam ad aliud. Ergo debet esse relatio, & per consequens aliquid positiuum. Nulla similis necessitas cernitur in supposito creato.

Obijciunt 2. in mysterio Incarnationis personæ naturalis creata suppletur per diuinam; atqui negatio non potest suppleri per aliquid positiuum, ergo.

Resp. negando minorem quantum ad id in quo personalitas increata dicitur suppleuisse: nam in eo suppleuit, quod ex personalitate increata & natura humana unitis resultauerit persona, quemadmodum ex natura humana & propria personalitate resultasset persona, sine quemadmodum ex illa natura nulli inexistente sed terminata per negationem inexistentiæ resultasset persona. Quoad varias conditiones personalitatis creata, eam non suppleuit, nec supplere debuit; constat enim personalitatem creatam (in quocumque demum constituitur eius ratio) non esse relationem, neque per eam constitui personam relatiuam. Similiter personalitas propria tribuit naturæ esse per se, eam tamen natura humana unita Verbo dicatur esse in alio. Ex quibus constat non requiri ut ratio personalitatis creata sit consimilis rationi personalitatis diuinæ ad hoc ut hæc dicatur illam suppleri.

Obijciunt 3. si personalitas creata consistat in negatione, cum dicitur natura assumpta, perinde erit, ac si diceretur non mansisse in assumptam.

Resp. neg. assumpt. quamuis enim vnum ex alio sequatur, tamen ex modo significandi propositionis id non dicitur, sed quod natura humana sit unita Verbo, illi insit, eiusque personalitate subsistat & terminetur, ita ut per huiusmodi inexistentiæ suo modo dici possit impedita negatio non inexistendi alteri.

Obijciunt 4. ea sententia videtur repugnare sententijs Patrum, qui videntur indicare naturam humanam in mysterio Incarnationis destitutam aliquo positiuo.

Resp. neg. assumpt. 1. enim non potest vllus asseri, qui clare id asserat. 2. neque ex illorum dictis id solide potest deduci.

Concl. & Patres tradunt vnicam in Christo esse personam contra Nestorium, idque probant ex varijs scripturæ locis, quæ id euidenter euincunt. 1. tradunt naturam humanam substantialiter unitam Verbo, quod & aperte deducitur ex scriptura; & ex eo quod idem sit Deus & homo. 3. tradunt eam caruisse propria personalitate, quod ex primo sequitur; nullo tamē modo inde potest inferri personalitatem iuxta illos necessariò constituendam in positiuo. Nam possumus etiam dici carere negatione, seu potest dici tolli negatio. Beata Virgo dicitur carere peccato originali, quod tamen multorum sententia consistit in priuatione iustitiæ. Peccatum dicitur tolli, quod communiori sententiæ consistit in priuatione, igitur sententiæ Patrum commodè possunt intelligi, quamuis personalitas creata consistat in negatione.

Obijciunt 5. esse personam est effectus realis, & magna perfectio; igitur debet habere causam formalem realem.

Resp. concedendo antec. & dico habere cau-

sam realem, non positiuam, sed negatiuam. Dico etiam non requiri vllum reale positiuum præter ipsam naturam, quæ dicitur personata, sed sufficere negationes supra explicatas. Vltimus dico illam denominationem esse realem, non ab aliquo positiuo, sed negatiuo, quod verè competit à parte rei citra vllam operationem intellectus, & suo modo, ut dictum est, magna est perfectio.

Obijciunt 6. negatio non potest competere nisi ratione positiuæ; igitur negationes à Scoto posite fundabuntur in positiuo, ratione cuius naturæ dicitur personata, & proinde ratio suppositi constituitur in aliquo positiuo.

Resp. concessio antec. negando conseq. fundantur enim in perfectione naturæ substantialis: nam natura substantialis propter suam perfectionem non solum postulat nulli inherere tamquam accidens, sed insuper iuxta conditionem suam, si sit integra, postulat terminati & nulli inexistere, atque adeo esse personam, ratione illius negationis inexistendi, & negationis aptitudinis naturalis ad inexistendum.

Obijciunt 7. terminus in quantitate est aliquid reale positiuum distinctum à quantitate; ergo & terminus substantiæ quo per se existit est quid positiuum distinctum à natura.

Resp. quidquid sit de antecedente, negando conseq. cum enim quantitas sit diuisibilis, fortè non potest censeri physicè terminari, nisi physicum aliquid indiuisibile illi addatur, res verò bene potest intelligi nulli inesse quamuis nihil reale positiuum intelligatur superadditum.

Obijciunt 8. ad hominem supra diximus cum Scoti vnari naturam creatam posse alteri creatæ vniri in unitate personæ, id autem dici nequit si ratio personæ nihil dicitur positiuum.

Resp. negando subsumptum, quia vna eademque negatio potest plures naturas terminare, vnā mediante altera; & ea ratione potest natura assumpta tribuere esse personæ. Alia minoris momenti prætereo, quæ ex his facile solui possunt.

Quamuis hæc dicta videantur probabilia, tamen

Dico 2. probabilius est rationem suppositi superaddere naturæ aliquid positiuum; tum quia in eam sententiam ferè conspirant Theologi, & tenet S. Th. q. 2. huius partis art. 2. in corpore, ubi id clare tradit. 1. de suppositis materialibus, 2. de intellectualibus, illis verbis: *et quod dictum est de supposito (scilicet secundum rem differre à natura) intelligendum est de personam creaturam rationalem vel intellectualem*; tum quia commodius videtur explicari mysterium Incarnationis, si dicatur rationem suppositi addere aliquid positiuum, quo natura humana est priuata dum ad esse personale. Verbi est assumpta; tum quia natura cum sua substantia seu ratione suppositi facit vnum substantiale, quod non videtur ita commodè explicari, si ratio suppositi constituitur in negationibus; quia ut ex pluribus vnum substantiale constituitur constitutiva debent esse eiusdem generis, negatio autem non est eiusdem generis cum positiuo.

Argumenta proposita pro sententiâ Scoti commodius soluentur postquam visum fuerit quid sit illud positiuum, quod ratio suppositi superaddit naturæ completæ substantiali. Itaque

Denominatio realis potest esse ab aliquo negatiuo.

Obiectio 6. Negatio non potest competere nisi ratione positiuæ.

Resp.

44.

Obiectio 7.

Resp.

Obiectio 8.

Resp.

45.

2. Concl. Præter sententiam quæ vult superaddere naturæ aliquid positiuum. S. Th.

DVBIUM III.

Quidnam sit positivum quo suppositum constituitur in ratione suppositi?

46.

Sententia
varie.
Prima pro-
ponitur &
refellitur.
Hieronymus.

Suppositum
non consti-
tuitur per
accidentia.

47.

Refellitur
& alia illi si-
milis.
Primo.

Secundo.

Tertio.

Quarto.

Explicatur
PP.

48.

Secunda
proponitur
& refelli-
tur.
Capreolus.

Existencia
non est ra-
tio suppo-
si.

49.

Tertia pro-
ponitur &
suadet
varijs ra-
tionibus.
Medin.
Videtur
Albertinus.

HAc in re satis magna est sententiarum di-
versitas.

1. Tenet rationem suppositi constitui per acci-
dentarias proprietates. Ita Hieronymus quodl. 3. q. 6.
quae sententia merito communiter displicet Do-
ctoribus, quia iuxta illam suppositum est ens per
accidens, quod dici nequit, cum nullum ens per
accidens constituatur in predicamento.

2. Et praecipue quia in Christi humanitate vnita
Verbo remanserunt omnes proprietates illi natu-
raliter competentes, ut partim docent, partim
supponunt Theologi; cum tamen caruerit propria
personalitate. Accidentibus separabilibus potuit
carere existens etiam in proprio supposito, igitur
in neutris accidentibus potest ratio suppositi con-
stitui.

Ex his refelli potest opinio, cuius meminit
Caiet. hic art. 2. scilicet id quo natura determinatur
ad esse suppositi non esse quidem accidentia, sed ali-
quid ex ipsis in natura proveniens, i. quia talis mo-
dus esset accidens, & proinde ex illo & natura non
posset constitui vnum per se.

2. Non debet videri magis constituere suppo-
situm quam ipsa accidentia.

3. Talis modus profluens ab accidentibus natu-
rae supponit existentiam ipsorum accidentium
a quibus profluit, & haec saltem secundum natu-
rae ordinem supponunt existentiam substantiae, cum
illi inhæreant; nihil autem possit inhærere non exi-
stenti; res autem existens secundum naturalem
conditionem & exigentiam postulat prius com-
pleri in suo genere, ergo a primo ad ultimum
natura substantialis postulat prius recipere subsi-
stentiam, & rationem, qua determinetur ad esse
suppositi, quam recipere accidentia, vel quidquam
ex illis proveniens.

Denique talis modus fingitur voluntarie & si-
ne fundamento. neque illi primae sententiae utro-
vis modo explicata fauent varij Patres citari so-
liti, cum solum velint accidentia nos inducere in
notitiam singularium & suppositorum, non verò
quod formaliter illa constituunt.

2. Sententia rationem personae seu suppositi con-
stituit in existentia, ita ut natura per suam existen-
tiam constituatur in ratione personae. ita Capr. in
3. dist. 5. q. 3. art. 3. ad argumenta contra 2. con-
clusionem. ita tamen ut existentia solum in obli-
quo commotetur in supposito.

Quae sententia non placet, quia suppositum
non est nomen connotativum, & id quod contra-
hit suppositum intrinsecè ad illud pertinet. Adde
iuxta verior sententiam, quam in sequentibus
trademus, humanitatem in Christo habuisse pro-
prium existentiam creatam.

3. Sententia asserit rationem suppositi su-
peraddere naturae entitatem quandam realem rea-
liter à natura distinctam. tenet Caiet. hic art. 2. (qui
videri potest pro varijs sententijs pertractatis his
dubijs) Med. art. 2. concl. 2. & plerique Thomistae,
quibus consentit Valentia disp. 1. q. 4. puncto 2.
& quare ut hoc. Albertinus tomo 2. corollariorum
Theologicorum disp. 3. de predicamento substan-

tiae q. 7. Videturque fateri S. Th. q. 2. art. 2. in cor-
pore dicens: in talibus etiam secundum rem differt natu-
ra & suppositum. Vbi docet in ijs quae constant mat-
teria & forma suppositum differe secundum rem
à natura. infra autem docet id etiam intelligendum
esse de persona in natura creata rationali vel intel-
lectuali. Hanc sententiam variè probat Albertinus
suprà; 1. natura substantialis creata est imperfecta
& limitata; ergo indiget sustentante; ergo susten-
tans debet esse realiter distinctum. 2. alioquin sub-
sistentia naturae humanae non posset suppleri per
subsistentiam Verbi 3. si distingueretur solum ut
modus à re, ipsamet inesset & inniteretur rei.

Haec sententia non placet, quia neque ex hoc my-
sterio villo modo colligitur necessitas talis entita-
tis superadditae naturae, neque colligitur ex princi-
pijs philosophicis; & omnia quae praestat subsisten-
tia commode possunt explicari abique huiusmodi
realitate superaddita. Nec illi fauet S. Th. quia
differentiam secundum rem solum opponit ei quae
est secundum rationem. Porro ad hoc ut aliqua duo
distinguantur in re ipsa citra operationem intelle-
ctus non requiritur ut singula extrema adferant
nouam & distinctam realem entitatem.

Ad 1. argumentum Albertini Resp. limi tatio-
nem naturae creatae bene requirere aliquem mo-
dum superadditum, quo ipsa censetur terminari,
non verò rem quae sustentetur, immò si sustentaretur
ab aliquo à se realiter distincto, non posset apte di-
ci esse per se & nulli inexistere.

Dices idem dici potest de modo.

Resp. negando, quia modus propriè non susten-
tat naturam, sed est illi ratio per se existendi, ita ut
affecta modo, quem naturaliter postulat, dicatur
per se terminari.

Ad 2. Resp. negando assumptum. patet ex di-
ctis dubio superiori circa 2. objectionem contra
priorem conclusionem.

Ad 3. Resp. similiter negando assumptum.
quamvis ille modus insit naturae, non tamen illi
innititur ut sustentanti, sed eam terminat, & facit
ut ea per se existat.

4. Sententia tenet rationem suppositi solum
superaddere naturae modum, quo natura compleat-
ur in ordine substantiae, & per se existat, seu in nul-
lo recumbat, & per quem naturaliter sibi debitum
terminetur. quia verò talis modus pertinet ad
substantiale rei complementum, ideo substantia illi
habens dicitur per se existere, non tantum prout
per se existere opponitur inhærentiae accidentis,
sed etiam prout opponitur cuilibet inexistentiæ
in re alia ut sustentante. hanc tenet Suarez in me-
taphysica disp. 14. sect. 4. Vasq. disp. 31. cap.
6. Lorca disp. 28. num. 29. & plures alij, & pro ea
Alvarez disp. 23. num. 6. citat Victoriam, So-
tum, Mantium.

Haec sententia videtur ceteris praeferrenda, quia
& rem commode explicat, & saluat ea quae ex my-
sterio Incarnationis deduci possunt. probabilius
igitur est quod ratio constituens suppositum sit
modus quidam substantialis & eiusdem ordinis
cum substantia formaliter distinctus ab ipsa natu-
ra eaque posterior, qui secundum naturalem exi-
gentiam debeatur integrè substantiae, per quem
subsistat, ita ut ille modus non resultet ex natura
iam subsistente, sed formaliter constituat eam sub-
sistentem, sitque complementum substantiae in suo
ordine. quo modo caruit natura humana quando
ad esse personale Verbi est assumpta.

Petes 1. quomodo se habeat subsistentia ad exi-
stentiam?

S. Th.

50.

Sed & re-
fellitur.Nō distin-
guatur rea-
liter suppo-
situm à na-
tura.Explicatur
S. Th.

51.

Satisfar-
gumentis
propositis.Quarta se-
ntentia.Suppositum
solum su-
peraddere
naturae mo-
dum.

Suarez.

Vasq.

Lorca.

Vid.

Sotus &
alii.

52.

Praefertur
ceteris ab
Audite, &
probat.Subsisten-
tia est mo-
dus substā-
tialis.

53.

sententiam? seu an natura substantialis prius natura subsistat, quam existat?

Ita sentit Caiet. hic art. 2. & communius Thomista, eo quod existant S. Tho. infra q. 17. art. 2. docere humanitatem in Christo existisse existentia increata, quod nullo modo videretur asserendum si existentia esset prior subsistentia; nam inuariato omni priori solum facta est quaedam variatio in subsistentia, quando natura humana per vnionem sui cum Verbo terminata est subsistentia Verbi.

Vergero saluent praedictam sententiam de existentia increata naturae humanae in Christo, sententiam subsistentiam prius competere creaturae, quam existentiam, & munus subsistentiae non solum esse terminare naturam, sed etiam illam reddere capacem existentiae, quod prob. quia existentia est suppositum.

Verum communior aliorum sententia est existentiam prius conuenire quam subsistentiam, quae omnino verior est, quia existentia est prima rei actualitas, per quam res constituitur extra nihil; igitur prius conuenit rei quam subsistentia. Conf. prob. prius conuenit rei habere esse actuale, & esse extra nihil, quam seipsa terminari.

Conf. 1. accidenti prius conuenit esse quam inherere; igitur substantia prius conuenit existere quam per se subsistere. sicut enim se habet inherencia in accidente respectu existentiae, ita respectu eiusdem se habet subsistentia in substantia. Conuenit enim 2. existentia est quid vniuersalius, & conuenit omni enti quod est extra causas, ergo est prior quam sit subsistentia.

1. Non potest aliquid creati, quin eo ipso ponatur existentia: potest autem iuxta Caiet. resp. ad 4. Scoti, natura substantialis diuina virtute poni sine omni subsistentia propria vel aliena; igitur existentia rei non pendet a subsistentia eo modo quo vult Caiet. nec est posterior subsistentia, sed prior.

3. Etiam secundum S. Tho. id quod assumitur debet praestelligi assumptioni, ita docet art. 2. in corpore; non solum autem debet praestelligi ut habens esse essentiae, sed secundum esse existentiae; igitur prius natura est rem existere quam assumi, & proinde prius habet esse existentiae quam subsistentiam, cum hanc sortiat per assumptionem. minor prob. assumptionis realis & actio realis quae versatur inter duo extrema debet supponere extrema, non solum in esse obiectiuo vel potenciali, sed in esse reali & extra nihil. igitur quod assumitur debet praestelligi tanquam aliquid reale extra nihil, & proinde habens esse existentiae. Conf. quod assumitur, debet praestelligi creatum; atqui creatio non sistit in esse essentiae, sed tendit utque ad ipsum esse existentiae, & ponit rem extra causas.

Ad rationem in contrarium Resp. neg. ass. nam ut ex dictis patet res prius censetur existere quam recipiat subsistentiam, cum existentia sit primus actus quo res ponitur extra nihil, subsistentia vero sit vltimum rei complementum substantiale posterius adueniens rei existenti, & illius terminus.

Ad probationem Resp. etiam negativam, quia accidentia & formae substantiales materiales habent esse existentiae, quod possunt retinere extra suppositum, ut patet in speciebus in Venerabili Enchiridia, quae existunt sine subiecto. Quod S. Tho. non fauat isti sententiae, ostenditur inf. q. 17.

Petes secundum an subsistentia effectiue producat naturam quam terminat.

Negant aliqui, alij probabiliter asserunt, quia natura in priori quam subsistat sufficientem habet entitatem per quam possit subsistentiam producere,

re, igitur non est quod eius productio in alia causa rejiciatur. Vnde si natura humana Christi dimiteretur a Verbo, posset subsistentia in se producere.

Dices 1. actiones sunt suppositorum.

Resp. naturaliter rem prius subsistere quam operetur ad extra, non tamen prius quam producat id quo intra genus suum compleatur & terminetur.

Dices 2. inherencia non producit ab accidente quod producit in subiecto; ergo.

Resp. neg. conf. quia accidens non potest produci per educationem de potentia subiecti, quin simul concipiatur vniri subiecto ab eo qui producit ipsum accedens, quia educi de potentia subiecti nihil est aliud quam produci concurrente subiecto ut sustentante & recipiente; vnde non potest accidens sese coniungere quando dicitur educi de subiecto, sed id fieri debet ab eo qui producit accedens: quando vero producit substantia nihil simile reperitur, ob quod necessario sit asserendum ipsum modum subsistentiae produci ab agente extrinseco, & de cetero in illo priori quam natura concipiatur subsistere, in ea vis est sufficiens ad hanc suam perfectionem producendam.

Dices actionem terminari ad rem subsistentem; igitur producens ipsam substantiam debet etiam modum seu subsistentiam attingere & producere.

Resp. neg. conf. & ad antecedens dico actionem terminari ad suppositum non prout dicit partialis actionem, sed prout dicit totum id per quod peruenitur ad vltimum terminum a natura intentum, nam licet in rigore loquendo sint duae actiones, possunt tamen dici vna subordinatione, & quia per illud aggregatum actionum peruenitur ad terminum qui est a natura praecipue intentus.

Petes 3. an subsistentia faciat compositionem cum natura?

Resp. affirmatiue, vnitur enim seipsa naturae ad vnum substantiale cum illa conflandum.

Petes 4. an naturae substantialis integra possit conservari absque omni subsistentia.

Resp. in sententia Scoti satis patet non posse; in alijs est controversia. Caiet. art. 2. censet posse, similiter Alvarez disp. 25. num. 4. sed non videntur loqui conformiter ad sua principia, cum doceant subsistentiam esse priorem existentia, & existentia aduenire naturae per subsistentiam; atqui nihil potest conservari in rerum natura absque omni existentia; igitur ex consequenti nihil potest esse absque subsistentia propria vel aliena. Aliqui censent substantiam integram non posse existere & conservari absque subsistentia propria vel aliena, eo quod modi existendi per se & in alio immediatam inuoluant contradictionem. tenet Suarez disp. 34. sect. 6. num. 27. Valquez disp. 31. cap. 7.

Probabilius tamen videtur quod per diuinam potentiam possit conservari absque omni subsistentia quae sit modus vel res superaddita naturae, tenet Valentia disp. 1. q. 4. puncto 2. §. respo. det bene Caietanus, Albertinus disp. 3. citata q. 3. in secunda sententia. Med. art. 2. resp. ad vlt. Scoti. Lorca disp. 30. nu. 6. Becanus de Incarnatione c. 14. q. 6. nu. 2.

Hoc casu natura existit per se sine villo superaddito, per nudum concursum conseruatiuum entitatis; erit per se negativum, quia in nullo recumbet. Dens enim non tenetur producere modum posituum, vel praebere suum concursum ad eius productionem, eo quod res ponatur extra causas, & ex negatione modi existendi in alio non ita sequitur modus positius existendi per se, ut ne quidem diuina potentia possit impediri.

Conf. talis immediata repugnancia non est inter inherencia

tur a natura quam terminat.

Obiectio 1. Actiones sunt suppositorum.

Resp.

Obiectio 2.

Resp.

Accidens hoc ipso quo educitur, vnitur.

Replica.

Resp.

Actio terminatur ad suppositum.

56.

Quaestio 3.

Resp.

57.

Quaestio 4.

Resp. variorum improbat. Caiet. Aluarez.

Shav. V. 1. q. 1.

Resp. Au-

toris.

Probabi-

lius potest

natura con-

seruari abs-

que omni

subsistentia.

Valent.

Albertin.

Med.

Lorca.

Becan.

Co. str. res-

ponio.

rentiam accidentis & modum positium existendi per se. licet enim multi existant accidenti posito extra subiectum superaddi modum per se positum; id tamen non statuit per ordinem ad diuinam potentiam, ita ut nullo modo aliter fieri possit. Ita in praesenti possumus dicere ex carentia modi essendi in alio non inferri omnimodam necessitate modum positum, quo res subsistat ac terminetur, sed posse terminari per suam existentiam.

Obijciunt
contra re-
solutione.

58.

Resp.
Magis in-
imè conue-
nit reisse
alicubi, quā
terminari.
Quaest. 5.
Resp.

Obijciens, maior est vnio inter naturam & subsistentiam quā inter naturam & praesentiam localem; ergo si res non possit existere absque aliqua praesentia, natura integra non poterit existere sine subsistentia propria vel aliena.

Resp. negando antec. quia magis intimè conuenit rei existenti esse alicubi, quā terminari modo sibi connaturali.

Petes 5. an natura violentè subsistat alienā subsistentiā?

Resp. non violentè subsistere si aliena sit nobilior, quia licet non terminetur per se, sed per illam dicatur esse in alio, quia tamen euehitur ad esse longè nobilior, non censetur per appetitum innatum in suam propendere. vnde humanitas in Christo non est in statu violento, neque naturali inclinatione appetit propriam subsistentiam quamdiu subsistit per subsistentiam Verbi.

Petes 6. an subsistentia in rebus creatis sit indiuisibilis?

Suppono subsistentiam rerum immaterialium esse indiuisibilem, cum res spirituales nec componantur ex partibus essentialibus physice, nec ex integrantes; sed sint planè indiuisibiles. cum ergo subsistentia debeat proportionari rei cuius est modus, & modus corporeus & diuisibilis nequeat assequi rem spiritualementem & indiuisibilem saltem naturaliter, sequitur earum subsistentiam debere esse spiritualementem & indiuisibilem.

60.

Respons. 1.
Subsistentia
rerum ex-
tensarum
componi-
tur ex par-
tibus quasi
integranti-
bus.
Occurritur
tacita ob-
iectioni.

Dealys inter auctores est controuersia; in qua videtur probabilius primò quod in suppositis materialibus subsistentia componatur ex partibus quasi integrantes, quia supposita materialia sunt extensa, ergo non possunt habere modum indiuisibilem quoad extensionem, cum talis non proportionaretur entitati diuisibili. si sit diuisibilis; ergo subsistentia quodammodo integratur ex partibus.

Nec repugnat quod subsistentia sit modus substantialis rem vltimò in suo genere determinans, eamque reddens incommunicabilem: quamuis enim reddat incommunicabilem alteri supposito, non tamen reddit incommunicabilem compartis; sed res quae possunt seorsim subsistere, si possint inter se coire ad vnum totum homogeneum cōstitutum, possunt in eo suas subsistentias retinere, ita ut ex illis constet quasi vna integra: v. g. aqua quae seorsim ab alia haberet subsistentiam, & quidem quae diceretur totalis, potest eandem retinere quando alteri coniungitur. quo casu subsistentiae accipiunt inter se coniungi, & vnam integram constare. & in hoc conueniunt varij.

61.

Respons. 2.
Subsistentia
hominis est
composita.
S. Thom.
Lorca.

Videtur 2. probabilius subsistentiam hominis non esse simplicem, sed componi ex subsistentia animae rationalis & materiae.

Et quidem Suppono 1. animam rationalem seorsim existentem habere subsistentiam; quod non existimo posse merito negari; & in terminis tradunt S. Th. 1. p. q. 75. art. 2. & Lorca disp. 29. nu. 4. & alij; & patet ex eo quod sit terminus creationis; creatio autè est subsistentium. 2. potest naturaliter

remanere sine coniunctione sui cum corpore, & potest operationes naturae suae conformes exercere.

Suppono etiam materiam saltem separatam, habere subsistentiam. quod patet ex discursu S. Tho. art. citato ad 1. ubi dicit, hoc aliquid potest accipi dupliciter: uno modo pro quocunque subsistente, alio modo pro subsistente completo in natura alicuius speciei. primo modo excludit inhaerentiam accidentis & formae materialis iuxta quem discursum debet dici materiam habere subsistentiam. Conf. materia etiam secundum S. Tho. non habet esse nisi per creationem.

Ex his argumentor, tam materia quā anima rationalis habent subsistentiam propriam; hanc autem non possunt dici amittere, eo quod inter se coniungantur; ergo minor patet, quia anima rationalis etiam coniuncta materiae nullo modo illi inest ut sustentanti, neque terminatur à materia; igitur iuxta discursum S. Tho. art. 2. ad 1. dicendum est illam coniunctam materiae retinere subsistentiam. Conf. S. Tho. art. illo 2. suam doctrinam non restringit ad animam separatam, sed videtur loqui de omni eius statu. simile argumentum fieri potest de materia.

Dices coniuncte dependent ab inuicem ut pars. Resp. talem dependentiam non repugnare subsistentiae, ut patet ex dictis; sed solam dependentiam quā aliquid dicitur inesse alteri tanquā sustentanti.

Dices singulae partes terminantur subsistentiā suppositi; ergo non retinent propriam. Prob. conseq. repugnat rem in suo genere terminatam vltius terminari.

Aliqui insinuant in homine dari subsistentiam aliquam totius praeter huiusmodi subsistentias partium; sed contrarium videtur probabilius, cum hec abunde sufficiant ad hoc ut suppositum dicatur subsistere, & possint dici completa subsistentia quatenus sunt subsistentia partium inter se vnitarum. vnde ad argumentum

Resp. neg. antec. si intelligatur de subsistentia aliqua vltiori illis superaddita, & determinante illas partiales subsistentias, sed dicuntur illa terminari quod partiales illae subsistentiae coeuntes censentur conflare vnam totalem quae sit composita.

Ex dictis deduco quod in homine subsistentia componatur ex partibus quasi essentialibus.

Videtur 3. probabilius quod alia supposita non habeant subsistentiam hoc modo compositam. quia formae materiales non habent propriam subsistentiam, cum insint materiae tanquam sustentanti. vnde vltius videtur dicendum, quod in illis inueniatur sola subsistentia materiae: ostendimus enim materiam etiam in composito retinere suam subsistentiam, cum nulli insit tanquam sustentanti, quae proinde sufficiat ut suppositum dicatur subsistere; & alia quae sit immediatè totius suppositi non possit ita commodè assignari, cum non possit conuenire supposito, quin eius partes afficiat; si afficiat formam, reddit illam independentem à materia ut subiecto, quod naturaliter repugnat formae materiali.

Dices supposita debent habere subsistentiam perfectam.

Resp. non requiri, sed sufficere si per illam subsistant in natura perfecta, scilicet materia & forma, quod fit etiam secundum hanc sententiam, quia ratione subsistentiae materiae totū cōpositū subsistit.

Restat ut respondeamus ad argumenta dubio superiori facta pro sententia Scoti.

Prob. resp.
Tam mate-
ria quā
anima ra-
tion. habet
subsistentia
propriam.

Obiectio.
Diluitur.

Obiectio
altera.

62.
Non datur
subsisten-
tia totius
alia à sub-
sistentiis
partium.

Resp.

Coroll.
63.

Resp.; ad
quod.
In supposi-
tis purè
materiali-
bus solain-
uenitur
subsistentia
materiae.

Obiectio.

Resp.

64.

Ad 1.

Ad 1. Resp. concedo maiore, negando minore eiusque probationem ad quã dico, quod modus constitutus rem terminatam sit inassumptibilis, & ad Dam. dico eum loqui de natura, quali dicat: natura quæ nõ est assumpta non est curata, nõ verò loqui de modo constituto supposito, quia proprie non debet illi adhiberi remedium, sed naturæ quæ deficere potuit, & reipsa peccauit; seu, peccauit suppositum per naturam, quæ fuit principium quo malorum operationum.

Ad 2. Resp. naturam humanam in Christo eam quæ quidem aliqua perfectione quam nata esset recipere, si non esset in Verbo; id tamen abunde suppleri per Verbi personalitatem, per quam euehitur ad esse infinitè nobilius; & proinde non est violentè in Verbo, vt diximus petitione 5.

Ad aliud in eodem argumento positum Resp. secundum naturalem rei exigentiam naturam humanam postulare nouum modum si dimitteretur à Verbo; de potentia tamen absoluta posse remanere absque omni subsistentia, vt dictum est petitione 4. quo casu non esset persona.

Per hoc respondere potest ad 3.

Ad id quod additur Resp. illud positum, quod ratio subsistentiæ superaddit naturæ esse modum substantialem ad genus substantiæ reductiue pertinentem, non tamen esse materiam vel formam.

Ad argumenta pro eadem sententia posita in priori conclusione eiusdem dubij. Respondeo ex mysterio incarnationis colligi non æquè commodè præitari vel explicari per duplicem negationem rationem personalitatis quam per positum, ad probationem antecedentis resp. posse quidem intelligi esse non in alio negatiue, non tamè esse personam vel subsistentem, sed esse in statu violento, quia eo ipso non videtur habere naturale complementum; quæ à posteriori probabilius colligitur ex mysterio Incarnationis.

Ad 1. confirmationem Resp. non requiri positum vt natura quomodocumque censeatur terminata, sed vt modo conuenienti & magis connaturali conditioni substantiæ.

Ad 2. confirmationem dico modum existendi per se accidentis nullam ei adferre perfectionem, quam tamen adfert modus existendi per se substantiæ; vnde ex eo quod accidens possit existere per se sine vilo positio superaddito, non sequitur subsistentiam per quam substantia per se existit nihil ei superaddere, cum huiusmodi substantia sit magna perfectio substantiæ conformiter naturæ suæ ei debita, per quam perfectè terminatur in suo genere, quæ aptius præstantur per aliquid positum naturæ superadditum.

D V B I U M I V.

Virum naturam humanam manens in propria persona potuerit assumi?

SECUNDVM sententiam Scoti, facilis est resolutio huius dubij, cum nullo modo fieri possit vt vna & eadem natura non replicata in se alteri, & non in se, sed per se terminetur.

In communi sententia, quæ subsistentiam constituit in positio etiam communiter negatur, vbi Notandum non intelligi quod natura quæ fuit personata nullo modo possit assumi, perendo scilicet propriam personalitatem, nam constat id fieri

posse, cum in intrinseco instanti assumptionis natura non retineat modum per se existendi. Quæstio ergo est de natura modum illum intrinsecum retinente, an scilicet possit substantialiter Verbo vniri, ad quam quæstionem constanter

Respondetur non posse. Prob. 1. ex Concilijs & Patribus, qui ex eo concludunt naturam in Christo non retinuisse propriam personalitatem, eò quod illa fuerit à Verbo assumpta, & concludunt vnicam in Christo fuisse personam; vnde tacitè docent mysterium Incarnationis non potuisse constare si natura humana propriam retinisset personalitatem; ergo iuxta sensum Conciliorum & Patrum impossibile est naturam personatam assumi, aliàs huiusmodi collectio Patrum nulla esset.

Dices Patres nolle id omnino repugnare, sed non ita esse consentaneum naturis rerum, & optimè colligere, natura humana subsistit in Christo personalitate Verbi; ergo non retinet propriam; quia nimirum naturaliter substantia creata non postulat duas personalitates, & specialiter propriam & alienam, ita inquam optimè possunt colligere, siue sit impossibile naturam retinentem propriam personalitatem posse assumi, siue non; quamuis enim assumi posset, non deberet ita fieri secundum naturalem rerum exigentiam; ergo per nouum miraculum propria personalitas deberet remanere in natura assumpta, quod miraculum non est asserendum, vt pote non necessariò coniunctum cum Incarnationis mysterio.

Confirm. 1. Patres non videntur indifferenter colligere naturam humanam in Christo caruisse propria subsistentia, quia assumpta est à Verbo; sed quia ex scriptura constat Christum simul fuisse Deum & hominem, & in eo Deum pro nobis passum, mortuum, resurrexisse, hominem remisisse peccata authoritatiue, quæ nequaquam dici possent nisi idem esset suppositum Dei & hominis. vnde docent contra Nestorium in Christo inueniri diuinum suppositum, quo subsistit natura humana, & non esse aliam personalitatem, quibus non obstantibus posset natura retinens personalitatem alteri vniri sine communicatione idiomaticum inter supposita propter eorundem diuersitatem.

Confirm. 2. non tantum de fide est vnicam in Christo esse personam, & naturam humanam in eo reipsa caruisse propria subsistentia, sed etiam non potuisse eam retinere si consideretur modus quo assumpta est, & considerentur ea quæ vnicam hypostaticam sunt consecuta; atqui nullus videtur docere esse de fide quod natura personata non possit assumi, ergo signum est quod collectio Patrum non nitatur illo principio, quod scilicet sit impossibile naturam personatam assumi.

Resp. ad argumentum Patres velle repugnare naturam assumptam retinere propriam personalitatem, & non tantum id esse minus consentaneum naturis rerum; si enim fieri posset, nulla esset collectio, cum tota ratio huius mysterij sumi debeat ex omnipotentia Dei, & non ex naturali rerum conditione. Confirm. etiam naturaliter fieri nequit vt natura ad aliam subsistentiam trahatur, quo tamen non obstante mysterium incarnationis est & dicitur possibile, si ergo Patres colligant humanitatem caruisse propria subsistentia in Christo eò quod esset in persona Verbi, volunt nullo modo fieri posse vt natura assumpta propriam retineat personalitatem.

Ad 1. confirm. Resp. Patres quidem colligere

67.

Resolutio Auctoris negatiua. Prob. 1. Ex Conc. & PP.

Impugnatur ratio allata.

Confirm. 1.

Confirm. 2.

68.

Impugnatur refellitur.

Resoluitur & prima conclusio.

F 2

unicam

unicam in Christo esse personam ex eo quod in scriptura ea quæ sunt Dei tribuuntur homini, & contra, quod manifestè arguit naturam in illo subsistisse per diuinum suppositum, & inde arguunt caruisse proprio, quia aliàs non fuisset communicatio idiomatum: dico tamen inde aptè colligi in omni vnione hypostatica affectiones singularum naturarum tribui personæ in qua vniuntur, & proinde non posse naturam assumptam retinere propriam personalitatem, cum inter supposita non intercedat communicatio idiomatum.

Refellitur
secunda.

69.

Prob. secundò conclusio.
Propria personalitas est vltimus terminus rei.
Prob. tertiò

Ad 2. confirmationem Resp. non esse de fide quod natura personata non possit assumi propter modum explicandi Patres in obiectione positum, qui licet nullo modo videatur probabilis, & repugnet communi sensui Doctorum, non tamen videtur hæreticus, sed videtur saluà fide posse sustineri.

Prob. 2. conclusio. propria personalitas constituit rem per se subsistentem, estque vltimus terminus substantialis rei; per assumptionem autem res constituitur in alio, & vltè terminatur termino alieno in eodem genere; hæc autem planè inter se repugnant; ergo repugnat rem simul his duobus modis se habere.

Prob. 3. si natura personata possit assumi, sequeretur ipsam personalitatem assumi posse saltem mediare; quod omnino repugnat, cum repugnet id quo aliquid terminatur & constituitur per se subsistens assumi & vltè terminari. sequela verò prob. natura non potest assumi quin assumatur modi illius, ut satis constat ex philosophia.

70.

Tacita obiectione soluitur.
Potest natura scèpius poni per se, & scèpius in alio: non tamen simul per se & in alio.
Petitio.

71.

Resp.
Nisi natura replicetur.

Nec dictis obstat quod eadem natura possit scèpius poni per se, ut patet in natura diuina, possit etiam scèpius poni in alio, ut supra cum S. Thom. ostendimus, tradentes quod eadem natura possit à pluribus personis assumi, id, inquam, non obstat, quia illi modi se habendi nullam inter se inuoluunt repugnantiam, ut in superioribus ostendimus.

Petes an natura replicata non possit retentà personalitate propria secundum vnā replicationem eadem carere secundum aliam, & per consequens assumi? Resp. posse, neque inde sequi ea quæ intulimus, nec aliam apparere repugnantiam; nam eo casu natura subiret rationem duarum naturarum, & ita tolleretur apprensus contradictio, ut patet in simili in corpore Christi, quod in celo est extensum quoad locum, in Venerabili Eucharistia inextensum.

ARTICVLVS IV.

Virum Filius Dei debuerit assumere humanam naturam abstractam ab omnibus indiuiduis?

Resp. neg.
Damasc.

72.

Operatio-
nes natura
sic abstra-
ctæ non
essent ca-
paces me-
riti.

RESPONDET negatiuè. quod probat argumento sed contra ex Dam. lib. 3. de fide cap. 11. 2. quia id est impossibile: nam natura humana abstracta ab indiuiduis non habet esse extra intellectum, & proinde non potest ita assumi. 3. etiam si haberet esse extra intellectum, non conueniret ita assumi; quia ita abstracta non est sensibilis; præterea eius operationes, utpote vniuersales non essent capaces meriti.

ARTICVLVS V.

Virum Filius Dei naturam humanam assumere debuerit in omnibus indiuiduis.

NEGAT id fuisse conueniens. quod probat 1. argumento sed contra ex Dam. lib. 3. de fide cap. 11. 2. eo casu omnes homines essent vna persona, quod est contra conditionem nature humanæ, quæ postulat in singulis indiuiduis distincta supposita. 3. tolleretur dignitas Christi supra alios homines, non enim esset caput hominum, non esset meritis hominibus; unde etiam tolleretur conditio redemptoris.

Resp. neg.
Damasc.

73.

ARTICVLVS VI.

Virum conueniens fuerit quod Filius Dei humanam naturam assumeret ex stirpe Adæ?

AFFIRMAT. patet ex genealogia Christi Luca 3. Tres adfert congruentias. 1. id pertinet ad quandam iusticiam, ut scilicet is satisfaceret qui peccauit, nimirum dum aliquis ex eius prosapia satisfactionem obtulit. 2. pertinet ad hominis dignitatem, dum victor nascitur ex eo genere quod à diabolo victum fuerat. 3. per id potentia Dei eluxit, dum de natura corrupta id assumpsit, quod in maximam dignitatem & virtutem est promotum.

Resp. affir.
Luc. 3.

74.

QUESTIO V.

De modo vniõis ex parte partium.

VARIIS materia huius questionis colligi possit tum ex questione 1. tum ex precedenti, nihilominus ad confutandos varios errores, qui circa illam versati fuerunt, S. Tho. peculiè tractat de vniõis partium humanæ naturæ.

ARTICVLVS I.

Virum Dei Filius debuerit assumere verum corpus?

NOTANDUM varios hæreticos sensisse Christum habuisse corpus imaginariū. ita sensit Marcion teste Tert. lib. de præscriptionibus aduersus hæreticos cap. 51. & lib. de carne Christi cap. 1. idem senserunt Manichæi, ut refert Aug. li. de hæresibus, heresi 46. Priscillianistæ ut refert S. Leo epist. 93. Verum de fide est Filium Dei verum corpus assumpsisse, quod docet S. Tho. Definitur omnibus ijs locis, quibus definitur quod Christus fuerit verus homo, & quod Filius Dei naturam humanam assumpsit, cum ad veritatē hominis & nature humanæ requiratur verū corpus. videri possunt symbolum Apostolorum, Nicenum, Athanasij, Concilium Ephesinum, Chalcedonense, Lateranense sub

Error Marcionis Manichæi, Priscilliani.

2. De fide est Christum habuisse verum corpus. Prob. ex Symb. & Conc. Eph. Chalcedonense, Lateranense, Tolet. 6. & c.

Inno-